

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL PAREIŠKĖJOS – LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIŲ GRUPĖS PRAŠYMO IŠTIRTI LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ TERMINALO ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO 2 DALIES ATITIKTĮ LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

2015 m. balandžio 15 d. Nr. KT12-S6/2015

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Elvyros Baltutytės, Vytauto Greičiaus, Danutės Jočienės, Prano Kuconio, Gedimino Mesonio, Vyto Miliaus, Egidijaus Šileikio, Algirdo Taminsko, Dainiaus Žalimo,
sekretoriaujant Daivai Pitrėnaitei,

Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje apsvaustė pareiškėjos – Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės prašymą Nr. 1B-4/2015 iširti Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies atitiktį Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

Konstituciniame Teisme 2015 m. kovo 30 d. gautas pareiškėjos – Seimo narių grupės prašymas „iširti, ar Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo (redakcija XI-2053, Žin., 2012-06-19, Nr. 68-3466 ir redakcija XII-426, 2013-06-27, Žin., 2013, Nr. 76-3842) 5 straipsnio 2 dalyje nustatytas reguliavimas, įtvirtindamas privalomą mokėjimą, nenustatant visų jo esminių elementų, neprieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui, konstituciniam valdžių padalijimo principui, Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai, Konstitucijos 67 straipsnio 15 punktui ir Konstitucijos 127 straipsnio 2 ir 3 dalims, taip pat Konstitucijos 23 ir 46 straipsniams bei Konstitucijos 29 straipsniui“.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

1. Pareiškėja – Seimo narių grupė prašo iširti Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo

(toliau – SGD terminalo įstatymas) 5 straipsnio 2 dalies (2012 m. birželio 12 d., 2013 m. birželio 27 d. redakcijos) atitiktį Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai, 23, 29, 46 straipsniams, 67 straipsnio 15 punktui, 127 straipsnio 2, 3 dalims, konstituciniams teisinės valstybės, valdžių padalijimo principams.

2. Konstitucinis Teismas 2015 m. balandžio 3 d. konstitucinės justicijos byloje Nr. 23/2012-38/2014-54/2014 priėmė nutarimą Nr. KT10-N6/2015 „Dėl Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo (2012 m. birželio 12 d. redakcija) kai kurių nuostatų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. vasario 15 d. nutarimo Nr. 199 „Dėl Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo įgyvendinimo“ (2012 m. liepos 11 d. redakcija) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ (toliau – Konstitucinio Teismo 2015 m. balandžio 3 d. nutarimas). Konstitucinio Teismo 2015 m. balandžio 3 d. nutarimas įsigaliojo tą pačią dieną oficialiai jį paskelbus Teisės aktų registre (TAR, 2015-04-03, Nr. 5147).

3. Konstitucinės justicijos byloje, kurioje priimtas Konstitucinio Teismo 2015 m. balandžio 3 d. nutarimas, pagal pareiškėjų – Seimo narių grupės, Lietuvos apeliacinio teismo, Vilniaus apygardos administracinio teismo prašymus buvo tiriama, ar *inter alia* SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalis (2012 m. birželio 12 d. redakcija) neprieštaravo Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai, 23 straipsniui, 67 straipsnio 15 punktui, 127 straipsnio 3 daliai, konstituciniam valdžių padalijimo principui.

Ištyręs SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies (2012 m. birželio 12 d. redakcija) atitiktį nurodytosioms Konstitucijos nuostatomis, Konstitucinis Teismas minėtame nutarime pripažino, kad ji neprieštaravo Konstitucijai (rezoliucinės dalies 2 punktą).

Konstitucinis Teismas yra ne kartą konstatavęs, kad jis, pagal pareiškėjo prašymą tirdamas, ar ginčijamas teisės aktas (jo dalis) neprieštarauja pareiškėjo nurodytiems Konstitucijos straipsniams (jų dalims), kartu tiria ir tai, ar šis teisės aktas (jo dalis) neprieštarauja Konstitucijai – vientisai darniai sistemai (*inter alia* 2002 m. gruodžio 24 d., 2003 m. gegužės 30 d. nutarimai).

Taigi pripažinus, kad SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalis (2012 m. birželio 12 d. redakcija) neprieštaravo Konstitucijai – vientisai darniai sistemai, ir galiojant Konstitucinio Teismo 2015 m. balandžio 3 d. galutiniam ir neskundžiamam nutarimui, negali būti keliamas klausimas dėl minėtos įstatymo normos atitikties Konstitucijai.

4. Be kita ko, pažymėtina, kad pareiškėja prašo iširti SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies (2012 m. birželio 12 d. redakcija) atitiktį ir toms Konstitucijos nuostatomis (t. y. Konstitucijos 29, 46 straipsniams, 127 straipsnio 2 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui), kurių atžvilgiu Konstitucinio Teismo 2015 m. balandžio 3 d. nutarime nebuvo *expressis verbis* konstatuotas SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies (2012 m. birželio 12 d. redakcija) neprieštaravimas.

4.1. Pareiškėja, ginčydama SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies (2012 m. birželio 12 d. redakcija) atitiktį Konstitucijos 29 straipsniui, teigia, kad nors suskystintų gamtinių dujų terminalas (toliau – SGD terminalas) užtikrina visų Lietuvos vartotojų energetinį saugumą, pareiga mokėti vadinamąjį SGD terminalo priedą yra nustatyta tik gamtinių dujų perdavimo sistemos naudotojams, įstatymų leidėjui pažeidžiant pareigą nustatyti vienodą (nediferencijuotą) teisinį reguliavimą asmenų, kurių padėtis vienoda, atžvilgiu, kai tarp tų asmenų nėra tokio pobūdžio skirtumų, kad nevienodas jų traktavimas būtų objektyviai pateisinamas. Pareiškėja kaip pavyzdį nurodo nacionalinio radijo ir televizijos transliuotojo, kariuomenės, policijos finansavimą ir teigia, kad jų išlaikymo sąnaudos yra paskirstomos visai visuomenei, t. y. šios institucijos finansuojamos iš valstybės biudžeto. Iš šio pareiškėjos pateikto pavyzdžio darytina prielaida, kad, jos manymu, SGD terminalo priedas yra mokestis, kuris, išplečiant jo mokėtojų ratą, turi būti, tačiau nėra renkamas į valstybės biudžetą, dėl to skirtingai traktuojamos dvi asmenų, kurių padėtis vienoda, grupės: „visi Lietuvos vartotojai“ ir „gamtinių dujų perdavimo sistemos naudotojai“.

Taigi pareiškėja savo abejonės dėl SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies atitikties Konstitucijos 29 straipsniui grindžia iš esmės tuo, kad, jos manymu, SGD terminalo priedas yra mokestis, o pareiškėjos bendro pobūdžio teiginys, kad „visų Lietuvos vartotojų“ ir „gamtinių dujų perdavimo sistemos naudotojų“ padėtis yra vienoda, pateiktas neįvertinus šių asmenų teisinės padėties skirtumų.

4.2. Pareiškėja, ginčydama SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies (2012 m. birželio 12 d. redakcija) atitiktį Konstitucijos 46 straipsniui, teigia, kad šioje įstatymo nuostatoje įtvirtintu teisiniu reguliavimu „ne tik be jokio atlyginimo visuomenės poreikiams paimama SGDT priedo mokėtojų nuosavybė (Konstitucijos 23 straipsnio pažeidimas), bet tuo pačiu ribojama jų ūkinės veiklos laisvė“.

Taigi pareiškėjos abejonės dėl SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies atitikties Konstitucijos 46 straipsniui iš esmės susijusios su tuo, kad, jos manymu, SGD terminalo priedu neatlygintinai paimama šio priedo mokėtojų nuosavybė.

4.3. Pareiškėja, ginčydama SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies (2012 m. birželio 12 d. redakcija) atitiktį Konstitucijos 127 straipsnio 2 daliai, pateikia tuos pačius argumentus, kaip ir dėl minėto įstatymo 5 straipsnio 2 dalies atitikties Konstitucijos 67 straipsnio 15 punktui, 127 straipsnio 3 daliai.

4.4. Pareiškėja, ginčydama SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies (2012 m. birželio 12 d. redakcija) atitiktį konstituciniam teisinės valstybės principui, teigia, kad joje įtvirtintas teisinis reguliavimas yra neapibrėžtas ir neaiškus, juo suteikiama neribota teisė reglamentuoti mokesčius poįstatyminiais teisės aktais ir įtvirtinta vadinamojo SGD terminalo priedo lėšų gavėjo teisė daryti tiesioginę įtaką šio priedo, kaip mokesčio ar kito privalomo mokėjimo, dydžiui.

Taigi pareiškėja savo abejones dėl SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies atitikties konstituciniam teisinės valstybės principui grindžia iš esmės tuo, kad, jos manymu, SGD terminalo priedas yra mokestis.

4.5. Apibendrinant minėtus pareiškėjos teiginius pažymėtina, jog ji, ginčydama SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies (2012 m. birželio 12 d. redakcija) atitiktį Konstitucijos 29, 46 straipsniams, 127 straipsnio 2 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui, laikosi pozicijos, kad, viena vertus, SGD terminalo priedas yra mokestis, kita vertus, šiuo priedu jo mokėtojų nuosavybė yra paimama visuomenės poreikiams.

Šiame kontekste pažymėtina, jog Konstitucinis Teismas 2015 m. balandžio 3 d. nutarime konstatavo, kad SGD terminalo priedas nelaikytinas valstybiniu mokesčiu ar kitu privalomu mokėjimu, kaip tai suprantama pagal Konstituciją, ir kad pareiga mokėti šį priedą pati savaiame negali būti traktuojama kaip nuosavybės teisių ribojimas, juo labiau nuosavybės paėmimas visuomenės poreikiams, taigi ir Konstitucijos 23 straipsnio pažeidimas.

4.6. Taigi nors pareiškėja – Seimo narių grupė prašo ištirti SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies (2012 m. birželio 12 d. redakcija) atitiktį ir toms Konstitucijos nuostatomis, kurių atžvilgiu Konstitucinio Teismo 2015 m. balandžio 3 d. nutarime nebuvo *expressis verbis* konstatuotas SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies neprieštaravimas (t. y. Konstitucijos 29, 46 straipsniams, 127 straipsnio 2 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui), iš nurodytų pareiškėjos prašymo teiginių matyti, jog ji prašo ištirti, ar Konstitucijai neprieštaravo SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalis, kurios konstitucingumas Konstitucinio Teismo jau yra ištirtas ir galioja tuo klausimu priimtas minėtas Konstitucinio Teismo 2015 m. balandžio 3 d. nutarimas, kuriame ši įstatymo norma pripažinta neprieštaravusia Konstitucijai.

4.7. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 3 punktą Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą ištirti teisės akto atitiktį Konstitucijai, jeigu prašyme nurodyto teisės akto atitiktis Konstitucijai jau buvo tirta Konstituciniame Teisme ir tebegalioja tuo klausimu priimtas Konstitucinio Teismo nutarimas.

4.8. Atsižvelgiant į tai, atsisakytina nagrinėti pareiškėjos – Seimo narių grupės prašymą ištirti SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies (2012 m. birželio 12 d. redakcija) atitiktį Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai, 23, 29, 46 straipsniams, 67 straipsnio 15 punktui, 127 straipsnio 2, 3 dalims, konstituciniams teisinės valstybės, valdžių padalijimo principams.

5. Pareiškėja – Seimo narių grupė taip pat prašo ištirti SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies, išdėstytos 2013 m. birželio 27 d. redakcija, atitiktį Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai, 23, 29, 46 straipsniams, 67 straipsnio 15 punktui, 127 straipsnio 2, 3 dalims, konstituciniams teisinės valstybės, valdžių padalijimo principams.

5.1. Taigi pareiškėja prašo ištirti SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies (2013 m. birželio 27 d. redakcija) atitiktį toms pačioms Konstitucijos nuostatomis, kaip ir ginčydama SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies (2012 m. birželio 12 d. redakcija) atitiktį. Pažymėtina, kad pareiškėja pateikia tuos pačius argumentus ir teiginius, ji nenurodo jokių naujų pakeistojo SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje (2013 m. birželio 27 d. redakcija) įtvirtinto teisinio reguliavimo aspektų, palyginti su tais, kurie buvo tiriami konstitucinės justicijos byloje, kurioje priimtas minėtas Konstitucinio Teismo 2015 m. balandžio 3 d. nutarimas.

Šiame kontekste paminėtinos šios Konstitucinio Teismo 2015 m. balandžio 3 d. nutarimo motyvuojamosios dalies nuostatos:

„Šioje konstitucinės justicijos byloje reikšmingais aspektais palyginus SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje (2013 m. birželio 27 d. redakcija) nustatytą teisinį reguliavimą su nustatytu šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje (2012 m. birželio 12 d. redakcija) pažymėtina, kad joje nustatyto teisinio reguliavimo tiek, kiek yra įtvirtintas vadinamasis SGD terminalo priedas, kaip vienas iš SGD terminalo projekto finansavimo šaltinių, turinys, nepaisant iš dalies pakeistos terminijos, išliko nepakitęs. Pažymėtina ir tai, kad <...> vadinamasis SGD terminalo priedas buvo (ir yra) sudedamoji valstybės reguliuojamos gamtinių dujų kainos dalis. Paminėtina, kad padarius <...> pakeitimus šio priedo paskirtis išliko ta pati.“

5.2. Taigi SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje (2013 m. birželio 27 d. redakcija) įtvirtintas teisinis reguliavimas tiek, kiek jo konstitucingumas ginčijamas gautame pareiškėjos – Seimo narių grupės prašyme, yra tapatus tam, kurį Konstitucinis Teismas vertino 2015 m. balandžio 3 d. nutarime; vadinasi, minėto teisinio reguliavimo atitiktis Konstitucijai šiuo atžvilgiu Konstitucinio Teismo jau yra įvertinta.

Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 3 punktą Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą ištirti teisės akto atitiktį Konstitucijai, jeigu prašyme nurodyto teisės akto atitiktis Konstitucijai jau buvo tirta Konstituciniame Teisme ir tebegalioja tuo klausimu priimtas Konstitucinio Teismo nutarimas.

5.3. Atsižvelgiant į tai, atsisakytina nagrinėti pareiškėjos – Seimo narių grupės prašymą ištirti SGD terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies (2013 m. birželio 27 d. redakcija) atitiktį Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai, 23, 29, 46 straipsniams, 67 straipsnio 15 punktui, 127 straipsnio 2, 3 dalims, konstituciniams teisinės valstybės, valdžių padalijimo principams.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 22 straipsnio 3, 4 dalimis, 28 straipsniu, 69 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

Atsisakyti nagrinėti pareiškėjos – Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės prašymą Nr. 1B-4/2015 ištirti, ar Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje (2012 m. birželio 12 d., 2013 m. birželio 27 d. redakcijos) „nustatytas reguliavimas, įtvirtindamas privalomą mokėjimą, nenustatant visų jo esminių elementų“, neprieštarauja (neprieštaravo) Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai, 23, 29, 46 straipsniams, 67 straipsnio 15 punktui, 127 straipsnio 2, 3 dalims, konstituciniams teisinės valstybės, valdžių padalijimo principams.

Šis Konstitucinio Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

Konstitucinio Teismo teisėjai

Elvyra Baltutytė

Vytautas Greičius

Danutė Jočienė

Pranas Kuconis

Gediminas Mesonis

Vytas Milius

Egidijus Šileikis

Algirdas Taminskas

Dainius Žalimas